

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členov senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a Mgr. Petra Melichera v právnej veci žalobcov: **1. S. S. U. Š.**, I. C. X., B., **2. N. S. Š. V. U. – S. v likvidácii**, V. X., B., IČO: X., **3. A. S. V. B.**, V. X., B., zastúpených J. J. S., advokátom, zo sídlom Č. X., B., proti žalovanému: **Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky**, Stromová 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti a postupu žalovaného č. CD-2004-9016/31618-24:sekr. zo dňa 7. októbra 2004, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 24/2005-388 zo dňa 14. októbra 2010 takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 24/2005-388 zo dňa 14. októbra 2010, **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **j e p o v i n n ý** zaplatiť žalobcom náhradu trov konania vo výške **231,19 €**, na účet ich právneho zástupcu, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave zrušil podľa § 250j ods. 2 písm. a/ a c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) rozhodnutie žalovaného č. CD-2004-9016/31618-24:sekr. zo dňa 7. októbra 2004 ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu č. CD-2004-9016/17704-1:09 zo dňa 31. mája 2004 a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Žalovaný vyššie uvedeným rozhodnutím zamietol rozklad žalobcu 2. proti

rozhodnutiu Ministerstva školstva Slovenskej republiky ako prvostupňového orgánu o vyradení žalobkyne 1., ktorej zriaďovateľom je žalobkyňa 2., zo siete škôl a školských zariadení SR a rozhodnutie prvostupňového orgánu potvrdil. O trovách konania rozhodol krajský súd tak, že uložil povinnosť zaplatiť ich náhradu žalobcom na účet ich právneho zástupcu vo výške 663,28 €, do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku uviedol, že vychádzajúc z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/93/2008 zo dňa 31. augusta 2009, ktorým bol zrušený predtým vydaný rozsudok krajského súdu č. k. 1S 24/2005-116 zo dňa 17. januára 2008 a vec vrátená na ďalšie konanie, sa mal krajský súd vysporiadať so žalobnými námietkami a tak potom posúdiť zákonnosť rozhodnutia žalovaného. Oboznámil sa tiež s nálezom Ústavného súdu SR č. II.ÚS 211/08-36 zo dňa 18. septembra 2008 priamo sa týkajúceho návrhu Krajského úradu v Bratislave na vyradenie a súčasné zaradenie školy, žalobkyne 1., ktorý žalobcovia označili ako nezákonný. Predmetným nálezom Ústavný súd SR zrušil rozsudok, ktorým okresný súd zamietol žalobu na ochranu dobrého mena, a to v časti uloženia povinnosti Krajskému úradu v Bratislave ospravedlniť sa za návrh a zaplatiť peňažnú satisfakciu ako aj trovy konania, a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konanie, a v časti uloženia povinnosti vziať späť od počiatku celý návrh na vyradenie žalobkyne 1. a súčasné zaradenie súkromnej strednej umeleckej školy ponechal rozsudok nedotknutý. V odôvodnení nálezu ústavný súd konštatoval, že z ustanovenia § 4 ods. 1 písm. d/ vyhlášky Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky č. 280/1994 Z. z. o súkromných školách (ďalej v texte rozsudku len „vyhláška“) vyplýva, že súkromnú školu možno zo siete škôl vyradiť na návrh orgánu štátnej správy v školstve iba pre nedostatky vo výchovno-vzdelávacej činnosti, v personálnom alebo materiálnom vybavení, čo znamená, že tvrdenia orgánu štátnej správy v školstve, ktorý sa svojím návrhom domáha vyradenia súkromnej školy zo siete škôl, musia mať charakter skutkových tvrdení, a nie hodnotiacich úsudkov. Ďalej ústavný súd uviedol, že bolo právom, ale aj povinnosťou žalovaného, uviesť v podanom návrhu také skutkové tvrdenia, ktoré sú v zmysle príslušnej právnej úpravy pre rozhodnutie o vyradení školy relevantné a zároveň pravdivé (preukázané). K otázke aktívnej legitímácie žalobcov 1. až 3. krajský súd citujúc ustanovenia § 247 ods. 1 a § 250 ods. 2 OSP a § 14 ods. 1 a 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) dospel k záveru, že žalobcovia 1. až 3. boli aktívne procesne legitimovaní na podanie žaloby. Mal za to, že žalovaný porušil ustanovenia § 18 ods. 3 správneho poriadku, keďže neupovedomil o začatí konania všetkých známych účastníkov a neoznámil im ani rozhodnutia samotné. Vyslovil názor, že zaradenie a vyradenie školy nie je možné od seba

oddeliť, nakoľko z dikcie § 4 ods. 1 vyhlášky, podľa ktorého školu možno zrušiť iba po jej vyradení, vyplýva, že zaraďovaná škola pána B., pre ktorú nemal priestory ani žiadne materiálno-technické vybavenie, keďže toto mohla mať iba na úkor vyradenia a zrušenia žalobkyne 1.. Dôvodil, že v predmetnom konaní o vyradení a aj o súčasnom zaradení školy sa rozhoduje o právach školy žalobkyne 1., a to o jej práve zaručenom Ústavou Slovenskej republiky vyučovať a poskytovať vzdelanie, o práve poskytovať vzdelanie za úhradu, o práve mať práva a povinnosti napr. pracovné práva, a tiež o právach a právom chránených záujmom o fyzickej osobe, žalobcu 3., ktorý je zriaďovateľom žalobkyne 2., konkrétne jeho právo menovať a odvolávať riaditeľa a zástupcu riaditeľa školy je tiež rozhodnutím priamo dotknuté. K námietke žalobcov ohľadom nesplnenia zákonných podmienok na podanie návrhu Krajským úradom v Bratislave zo dňa 2. februára 1998 na vyradenie žalobcu zo siete škôl SR krajský súd uviedol, že neexistovali zákonné podmienky na podanie takéhoto návrhu na vyradenie a súčasné zaradenie školy a neexistoval zákonný dôvod na to, že aby žalovaný k 30. júnu 1998 svojím rozhodnutím školu vyradil, a to dokonca po márnom uplynutí lehoty podľa § 4 ods. 3 vyhlášky a súčasne aby školu zaradil v rozpore s lehotami podľa § 3 ods. 1 a § 3 vyhlášky, a to bez návrhu obsahujúceho náležitosti podľa § 3 ods. 2 vyhlášky. Krajský súd bol toho názoru, že neexistoval dôvod na to, aby žalovaný v ďalšom konaní na základe toho istého návrhu z roku 1998 a po márnom uplynutí zákonnej lehoty, ktorá uplynula ešte v roku 1998, vyradil školu zo siete v roku 2004. Poukázal tiež na nevykonateľnosť rozhodnutí správneho orgánu, lebo prvostupňové rozhodnutie neobsahuje zákonný výrok, keďže žalovaný nerozhodol o termíne vyradenia zo siete škôl v zmysle § 4 ods. 3 vyhlášky; jeho rozhodnutie žiaden termín neobsahuje. Krajský súd považoval návrh Krajského úradu v Bratislave na vyradenie školy za nevykonateľný, a preto bol žalovaný povinný tento návrh vrátiť navrhovateľovi a nebol oprávnený o takomto návrhu začať konanie. Poukázal na to, že pokiaľ bol návrh bol vrátený navrhovateľovi ešte v roku 1998 s tým, že v ďalšom návrhu na vyradenie školy zo siete bude potrebné predložiť podrobnejšie podklady, avšak žiaden ďalší návrh na vyradenie a súčasné zaradenie školy zo strany Krajského úradu ani od jeho nástupcu Krajského školského úradu nebol následne podaný, a preto je krajský súd toho názoru, že bez návrhu nebol žalovaný legitimovaný konať a rozhodnúť. Poukázal na to, že krajský úrad po vrátení návrhu už nikdy nepožiadaval o vyradenie a súčasné zaradenie školy ale spracoval stanovisko, v ktorom navrhol len zaevidovať v sieti súkromných škôl zmenu zriaďovateľov školy, avšak podľa názoru krajského súdu výmenu zriaďovateľov legálnym spôsobom bez súhlasu pôvodného zriaďovateľa – žalobkyne 2., nie je možné docieľiť, a preto je podľa jeho názoru vyradenie a súčasné zaradenie školy ako aj výmena zriaďovateľov súkromnej školy

dosiahnuté nezákonné. Ďalej vyslovil názor, že žalovaný nebol zákonom oprávnený priamo posudzovať, či v škole sú nedostatky vo výchovno-vzdelávacej činnosti, v personálnom alebo materiálnom vybavení, ale túto právomoc si žalovaný môže uplatňovať iba prostredníctvom nezávislého kontrolného úradu – školskej inšpekcie, na ktorú sa žalovaný nikdy neobrátil s požiadavkou o vykonaní kontroly, a z dokumentov, z ktorých vychádzal pri vydávaní napadnutých rozhodnutí, nie je možné relevantne posúdiť existenciu taxatívne vymedzených nedostatkov. Konštatoval, že Krajský úrad v Bratislave podal návrh na vyradenie a súčasné zaradenie školy, v ktorom nie je zmienka o nedostatkoch vo výchovno-vzdelávacej činnosti v personálnom alebo materiálnom vybavení, a sú tam uvedené dôvody iného rozsahu, ktoré sú nepreskúmateľné, okrem toho návrh v rozpore s § 4 ods. 2 písm. d/ vyhlášky neobsahuje informáciu o zabezpečení výchovy a vzdelávania žiakov po zrušení školy. Vytkol žalovanému, že vyhláška nepozná ako dôvod na vyradenie školy nevyplatenie mzdy ani žiadne iné prípadné nedostatky v hospodárení resp. vo financovaní súkromnej školy. Vychádzajúc z vyššie uvedených dôvodov krajský súd dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutia žalovaného sú nezákonné, pretože vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci a zistenie skutkového stavu je nepostačujúce na posúdenie veci.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote žalovaný odvolanie z dôvodu, že trpí vadou nesprávneho právneho posúdenia veci, navrhujúc aby odvolací súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Nesúhlasil z názorom krajského súdu, že účastníkmi správneho konania o vyradení žalobkyne 1. zo siete mali byť všetci žalobcovia. Podľa jeho názoru v konaní o vyradení školy sa jednoznačne koná o práve zriaďovateľa (žalobkyňa 2.) uskutočňovať výchovu a vzdelávanie. Činnosť školy (žalobkyne 1.) sa bezprostredne viaže na jej zriaďovateľa, ktorý zabezpečuje jej riadny chod. Zriaďovateľ školy je tiež oprávnený podať návrh na vyradenie školy zo siete škôl, avšak samotná škola (žalobkyňa 1.) ani žalobca 3. ako fyzická osoba, ktorá nie je zriaďovateľom školy, nemôžu v zmysle platnej legislatívy podávať návrhy na vyradenie školy zo siete škôl. Mal preto za to, že jediným účastníkom správneho konania vo veci vyradenia školy bola jednoznačne žalobkyňa 2., nepovažujúc za správny názor krajského súdu, že v konaní o vyradení sa koná aj o právach školy – žalobkyne 1. a o právach fyzickej osoby - žalobcu 3., a to s poukazom na čl. 42 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, v ktorom ide o určenie možnosti zriaďovať iné ako štátne školy za podmienok ustanovených zákonom. Mal za to, že pokiaľ by platil názor súdu ohľadom okruhu účastníkov konania o vyradení školy zo siete škôl, ktorý je značne extenzívny a podľa názoru žalovaného nesprávny, mohli byť účastníkom konania o vyradení aj samotní žiaci alebo pedagógovia

a zamestnanci školy. Súhlasil, že ide subjekty, ktorých práva sú pri zrušení dotknuté, ale táto skutočnosť nastupuje ako dôsledok rozhodnutia zriaďovateľa školy, ktorým po vyradení zo siete škôl školu zruší. Zdôraznil, že žalovaný v tomto konaní rozhodoval len o vyradení školy zo siete škôl (odobratím akreditácie), ale nerozhodoval o zrušení školy. Konštatoval, že vyradením školy zo siete škôl sa škola nezrušuje, samotné zrušenie školy je na zriaďovateľovi, preto podľa platnej právnej úpravy je jediným účastníkom konania zriaďovateľ predmetnej školy. Ďalej žalovaný namietal, že preskúmané rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce sa netýkalo zaradenia inej školy do siete škôl, konanie o vyradení školy zo siete škôl je samostatným konaním, a preto odmietol názor súdu o tom, že išlo o spojené konanie, v ktorom sa konalo o vyradení a súčasnom zaradení školy do siete škôl a o výmene zriaďovateľov. Nesúhlasil ani s tvrdením súdu o tom, že žalovaný nie je oprávnený priamo posudzovať, či v škole sú nedostatky vo výchovno-vzdelávacej činnosti v personálnom alebo materiálnom vybavení podľa § 4 ods. 1 písm. d/ vyhlášky, ale túto právomoc si môže uplatňovať prostredníctvom školskej inšpekcie, a to s poukazom na ustanovenia § 8 ods. 2 a § 5 ods. 5 písm. d/, f/, k/ a m/ zákona Slovenskej národnej rady č. 542/1990 Zb. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve (ďalej len „zákon č. 542/1990 Zb.“), platného v čase podania návrhu krajského úradu na vyradenie školy, preukazujúce, že žalovaný aj krajský úrad boli oprávnení priamo posudzovať, či v škole sú nedostatky podľa § 4 ods. 1 písm. d/ vyhlášky a boli oprávnení vykonávať školskú inšpekciu. Konštatoval, že žalovaný v zmysle § 4 ods. 1 písm. d/ vyhlášky skúmal, či sú splnené podmienky pre vyradenie žalobkyne 1. zo siete škôl špecifikujúc naplnenie predpokladov podľa citovaného ustanovenia vyhlášky v odôvodnení napadnutého rozhodnutia. Napokon namietal, že súd sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal so skutočnosťou, že žalobca 2. ako zriaďovateľ školy vstúpil ešte v roku 1997 do likvidácie a v súlade s ustanovením § 42 ods. 2, 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z. o nadáciách došlo ku dňu 28. augusta 1997 k jej zrušeniu, čo má za následok, že subjekt stratil spôsobilosť vykonávať činnosti, pre ktoré bol zriadený, a preto nemôže plniť ani funkciu zriaďovateľa školy. Likvidátor nadácie môže vykonávať len činnosti dané zákonom (§ 72 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník), a to úkony smerujúce k likvidácii spoločnosti. Preto mal žalovaný za to, že likvidátor nadácie mal povinnosť ihneď po vstupe do likvidácie navrhnúť vyradenie školy zo siete škôl; nebol totiž oprávnený vykonávať žiadne činnosti, ktoré inak vo vzťahu k realizácii výchovno-vzdelávacieho procesu mala nadácia. Uzavrel, že vzhľadom k tomu, že činnosť školy sa viaže na činnosť jej zriaďovateľa, bez ktorého škola nemôže fungovať, je zřejmé, že zriaďovateľ, ktorý je v likvidácii, nemôže zabezpečovať

riadny chod školy tak po stránke výchovno-vzdelávacej ako aj personálnej a materiálnej. Preto mal za to, že boli kumulatívne splnené všetky podmienky v zmysle § 4 ods. 2 písm. d/ vyhlášky na vyradenie školy zo siete škôl.

Žalobcovia 1. až 3. v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedli, že žalovaný v odvolaní nepreukázal, že by došlo k vadám, ktoré by mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie krajského súdu a ani to, že napadnutý rozsudok vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa ich názoru súd prvého stupňa dostatočne zistil a odôvodnil skutkový stav a svoje rozhodnutie presvedčivo a logicky odôvodnil, pričom rozhodoval v intenciách definovaných odvolacím súdom. Navrhli preto, aby odvolací súd potvrdil prvostupňový rozsudok v celosti. Zároveň uplatnili náhradu trov odvolacieho konania v sume 231,19 € za jeden úkon právnej pomoci vrátane DPH 20% podľa § 11 ods. 4 a § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP), odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 156 ods. 1 a 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP), a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nie je možné priznať úspech.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Súdy v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Úlohou správneho súdu pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku je posudzovať,

či správny orgán vecne príslušný na konanie si zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie bolo vydané v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi a či obsahovalo zákonom predpísané náležitosti, teda či rozhodnutie správneho orgánu bolo vydané v súlade s hmotnoprávnymi ako aj s procesnoprávnymi predpismi. Zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. V rámci správneho prieskumu súd teda skúma aj procesné pochybenia správneho orgánu namietané v žalobe, či uvedené procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Podľa § 244 ods. 1 až 3 OSP v správnom súdnictve preskúmajú súdy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V správnom súdnictve preskúmajú súdy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy (ďalej len "rozhodnutie správneho orgánu").

Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté. Postupom správneho orgánu sa rozumie aj jeho nečinnosť.

Podľa § 247 ods. 1 OSP podľa ustanovení tejto hlavy (t. t. druhej hlavy piatej časti) sa postupuje v prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Predmetom súdneho preskúmacieho konania bolo rozhodnutie Ministra školstva Slovenskej republiky č. CD-2004-9016/31618-24;sekr. zo dňa 7. októbra 2004, ktorým podľa § 59 ods. 2 správneho poriadku, podľa § 6 ods. 3 písm. a/ zákona č. 542/1990 Zb.

v spojení s § 39 ods. 11 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a v súlade s § 4 ods. 1 písm. b/ vyhlášky zamietol rozklad žalobkyne 2. a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu, Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. CD-2004-9016/17704-1:09 zo dňa 31. mája 2004 o vyradení žalobkyne 1., ktorej zriaďovateľom je žalobkyňa 2., zastúpená žalobcom 3., zo siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky, a preto odvolací súd preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal aj napadnuté rozhodnutie žalovaného správneho orgánu v spojení s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa a konanie im predchádzajúce najmä z toho pohľadu, či sa súd prvého stupňa vysporiadal so všetkými námietkami uvedenými v žalobe a z takto vymedzeného rozsahu či správne posúdil zákonnosť a správnosť napadnutého rozhodnutia žalovaného správneho orgánu.

Z obsahu predloženého spisu, ktorého súčasťou je i spis správneho orgánu, vyplynulo, že žalovaný správny orgán začal konanie o vyradenie žalobkyne 1. zo siete škôl a školských zariadení Slovenskej republiky na návrh vtedajšieho orgánu štátnej správy v školstve, Krajského úradu v Bratislave, odboru školstva, mládeže a telesnej kultúry, zo dňa 2. februára 1998, doplnený dňa 13. februára 2004 o ďalšie skutočnosti jeho právnym nástupcom, Krajským školským úradom v Bratislave, v ktorom žalovaný správny orgán konal so žalobkyňou 2. ako zriaďovateľom vyradovanej súkromnej strednej odbornej školy, žalobkyne 1., ktorá však nebola účastníčkou správneho konania. Žalobu proti rozhodnutiu správneho orgánu podali okrem žalobkyne 2. aj žalobcovia 1. a 3. ako opomenutí účastníci správneho konania.

Podľa § 250 ods. 1 a 2 OSP účastníkmi konania sú žalobca a žalovaný. Súd aj bez návrhu uznesením priberie do konania účastníka správneho konania, ktorého práva a povinnosti by mohli byť zrušením správneho rozhodnutia dotknuté.

Žalobcom je fyzická alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník správneho konania bola rozhodnutím a postupom správneho orgánu ukrátená na svojich právach. **Podat' žalobu môže aj fyzická alebo právnická osoba, s ktorou sa v správnom konaní nekonalo ako s účastníkom, hoci sa s ňou ako s účastníkom konat' malo.**

Podľa § 14 ods. 1 správneho poriadku účastníkom konania je ten, o koho právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach sa má konat' alebo koho práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti môžu byť rozhodnutím priamo dotknuté; účastníkom

konania je aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa preukáže opak.

V prejednávacom prípade bolo dôležité vyriešenie otázky, kto a pri splnení akých predpokladov mal mať pri rozhodovaní správneho orgánu v predmetnej veci postavenie účastníka konania.

V predmetnom správnom konaní rozhodoval žalovaný správny orgán o vyradení žalobkyne 1. zo siete škôl, adresátom rozhodnutia je teda vyradovaná škola, z čoho je zrejmé, že sa konalo o jej právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach, a preto jej správny orgán mal priznať postavenie účastníčky správneho konania. Správny je preto záver krajského súdu, že pokiaľ správny orgán so žalobkyňou 1. ako s účastníkom nekonal, odňal jej v správnom konaní procesné práva, a preto žalobkyňa 1. bola aktívne procesne legitimovaná na podanie žaloby. Ide o vadu konania, majúcu za následok nezákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, na ktorú musel správny súd prihliadnuť a ktorá sama osebe je dôvodom na zrušenie rozhodnutia správneho orgánu. Odvolací súd preto nemohol považovať za právne relevantnú odvolaciu námietku žalovaného ohľadne nesprávneho právneho posúdenia veci v tomto smere súdom prvého stupňa, pričom nie je správne tvrdenie žalovaného, že jediným účastníkom správneho konania vo veci vyradenia školy bola jednoznačne žalobkyňa 2. Za správny však nemožno považovať názor súdu prvého stupňa o aktívnej legitimácii žalobcu 3. na podanie žaloby, keďže osobitne ako fyzická osoba nepreukázal ukrátenie na svojich subjektívnych právach, pretože nespĺňa predpoklady byť účastníkom predmetného správneho konania. Z právneho postavenia žalobcu 3. ako zriaďovateľa a aj štatutárneho zástupcu žalobkyne 2., ktorá bola účastníčkou správneho konania, nemožno priamo bez ďalšieho vyvodzovať jeho účastníctvo osobitne ako fyzickej osoby v správnom konaní. Na tejto skutočnosti nemôže nič zmeniť ani v prípade, že s ním správny orgán konal (napr. adresoval mu výzvy na doplnenie požadovaných dokladov a dokumentov, doručoval mu rozhodnutia) Neboli tým porušené práva žalobkyne 2., ktorá bola účastníčkou správneho konania, v ktorom ju ako právnickú osobu zastupoval žalobca 3.

Podrobnejšiu úpravu podmienok zriaďovania, zrušovania a organizácie súkromných škôl, ako aj organizáciu výchovno-vzdelávacieho procesu na týchto školách ustanovuje vyhláška Ministerstva školstva a vedy Slovenskej republiky č. 280/1994 Z. z. o súkromných

školách (ďalej „vyhláška“), platná do 1. septembra 2008, teda aj v čase rozhodovania o vyradení žalobkyne zo siete škôl.

Podľa § 2 ods. 1, 2 vyhlášky súkromné základné školy, súkromné základné umelecké školy, súkromné gymnáziá, súkromné stredné odborné školy, súkromné stredné odborné učilištia, súkromné odborné učilištia, súkromné učilištia, súkromné špeciálne školy (ďalej len "škola") sa zriaďujú a zrušujú podľa siete škôl určenej Ministerstvom školstva a vedy Slovenskej republiky, ak ide o súkromné zdravotnícke školy, podľa siete škôl určenej Ministerstvom zdravotníctva Slovenskej republiky.

Zriaďovateľom školy môže byť fyzická osoba alebo právnická osoba.

Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky školu možno zriadiť, iba ak je zaradená do siete škôl. Návrh na zaradenie do siete škôl predkladá zriaďovateľ Ministerstvu školstva a vedy Slovenskej republiky, a ak ide o zdravotnícku školu, Ministerstvu zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len "príslušné ministerstvo") do 31. decembra kalendárneho roka predchádzajúceho školskému roku, v ktorom sa má škola zriadiť.

Podľa § 4 ods. 1 až 4 vyhlášky školu možno zrušiť iba po jej vyradení zo siete škôl. Zo siete škôl ju možno vyradiť

- a) na návrh zriaďovateľa alebo
- b) na návrh orgánu štátnej správy v školstve pre nedostatky vo výchovno-vzdelávacej činnosti, v personálnom alebo materiálnom vybavení.**

Návrh na vyradenie zo siete škôl predložený príslušnému ministerstvu obsahuje

- a) dôvod vyradenia zo siete škôl,
- b) informáciu o zabezpečení výchovy a vzdelávania žiakov po zrušení školy.

Príslušné ministerstvo rozhodne o termíne vyradenia zo siete škôl do 30 dní od podania návrhu.

Po vyradení školy zo siete škôl príslušný orgán štátnej správy v školstve zabezpečí výchovu a vzdelávanie žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku.

Podľa § 8 vyhlášky úroveň a výsledky výchovy a vzdelávania v školách kontroluje inšpekcia.

Z citovaných ustanovení vyhlášky je zřejmé, že konanie o vyradení školy zo siete škôl a konanie týkajúce sa zaradenia inej školy do siete škôl sú samostatne upravené, preto sa odvolací súd stotožňuje s právnym názorom žalovaného, že tieto konania (konanie o vyradení školy zo siete škôl a konanie týkajúce sa zaradenia inej školy do siete škôl) sú konaniami samostatnými, so samostatným predmetom konania.

K otázke, či žalovaný zákonným spôsobom zisťoval nedostatky vo výchovno-vzdelávacej činnosti, v personálnom alebo materiálnom vybavení odvolací súd zhodne s názorom súdu prvého stupňa, vychádzajúc z v tom čase platnej právnej úpravy (§ 8 zákona č. 542/1990 Zb. platného v čase podania návrhu krajským úradom, § 8a zákona č. 542/1990 Zb. platného od 1. januára 2002, §§ 12, 13 zákona č. 596/2003 Z. z. platného od 1. januára 2004) uvádza, že žalovaný a aj navrhovateľ, krajský úrad, boli oprávnení vykonávať kontrolu školskou inšpekciou, a to orgánom štátnej správy na to príslušným, Štátnou školskou inšpekciou, prostredníctvom školských inšpektorov, pri zachovaní zákonom stanoveného postupu pri inšpekcii. Odvolací súd zdôrazňuje, že právne relevantným podkladom zistení sú výstupné inšpekčné materiály formou záznamu a protokolu obsahujúce zákonom stanovené náležitosti. Žalovanému je preto potrebné vytknúť, že keďže pri obstarávaní podkladov svojho rozhodnutia nepostupoval vo vyššie naznačenom smere, jeho postup nemožno považovať za zákonný a jeho odvoláciu námietku v tomto rozsahu za dôvodnú.

V neposlednom rade bol neopomenuteľným dôvodom pre zrušenie rozhodnutia žalovaného nezákonný výrok, ako to zistil a konštatoval v odôvodnení napadnutého rozsudku i krajský súd, keďže žalovaný nerozhodol o termíne vyradenia žalobkyne 2. zo siete v súlade s ustanovením § 3 vyhlášky.

Na druhej strane odvolací súd ako dôvodnú vyhodnotil odvoláciu námietku žalovaného, že krajský súd sa vo svojom rozhodnutí nevysporiadal so skutočnosťou, že žalobca 2. ako zriaďovateľ školy vstúpil ešte v roku 1997 do likvidácie a v súlade s ustanovením § 42 ods. 2, 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1996 Z. z. o nadáciách došlo ku dňu 28. augusta 1997 k jej zrušeniu, čo má za následok stratu spôsobilosť vykonávať činnosti, pre ktoré bola zriadená, a preto nemôže plniť ani funkciu zriaďovateľa školy, pričom odvolací súd má za to, že žalovaným uvádzané skutočnosti majú právnu relevanciu a vplyv na rozhodnutie o vyradení školy žalobkyne 2. zo siete škôl, avšak s ohľadom na vyššie uvedené zistenia porušenia zákona žalovaným správnym orgánom

najvyšší súd nemohol postupovať inak, ako potvrdiť napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1 OSP v spojení s § 250ja ods. 3 vety druhej OSP ako vo výroku vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a s použitím § 246c ods. 1 vety prvej OSP tak, že úspešným žalobcom priznal ich náhradu v sume 231,19 € za jeden úkon právnej služby (písomné vyjadrenie žalobcov k odvolaniu zo dňa 4. januára 2011) vrátane DPH 20% podľa § 11 ods. 4 a § 13 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších zmien a doplnkov.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. februára 2012

JUDr. Jaroslava Fúrová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Dagmar Bartalská